

2025-05-02

Moderna och enklare skatteregler för arbetslivet (SOU 2025:4)

Arbetsmarknaden har förändrats i hög grad sedan dagens regler om tjänsteställets placering tillkom i samband med skattereformen 1991. Den utökade möjligheten till distansarbete är exempelvis en förändring som många akademiker uppskattar. För en väl fungerande arbetsmarknad behöver både arbetstagare och arbetsgivare tydliga regler och långsiktigt förutsägbara kostnader. Akavia välkomnar därför den översyn som utredningen gjort rörande tjänsteställe, reglerna om avdrag för ökade levnadskostnader vid tjänsteresor, tillfälligt arbete på annan ort och dubbel bosättning.

Tjänsteställets placering – förslag om införandet av en avsiktsregel (6.5.2)

I utredningen föreslås att en så kallad avsiktsregel införs som innebär att tjänstestället avgörs av arbetsgivarens avsikt om tjänsteställe vid anställningens eller uppdragets början. Genom förtydligandet att fastställande av tjänsteställe inte ska påverkas av om en arbetstagare får arbeta på annan plats införs en distinktion mellan situationer då den skattskyldige får eller ska arbeta helt eller delvis på annan plats än i arbets- eller uppdragsgivarens lokal.

Akavia välkomnar förslaget av flera skäl. Den tidigare regeln som baserats på platsen där arbetstagaren utför huvuddelen av sitt arbete har ibland tolkats som att det krävs att arbetstagaren utför 50 procent av sitt arbete på kontoret. Tolkningen riskerar att innebära att vissa arbetsgivare i onödan begränsar möjligheten till distansarbete till hälften av arbetstiden, utan att det är lagstiftarens intention. Det är därför positivt att den tidigare skrivningen ersätts. Det är även positivt att distinktion görs emellan om arbetet utförs på distans på initiativ av arbetstagaren eller på initiativ av arbetsgivaren.

Den konstruktion som föreslås med avsiktsregel innebär även att ett förtydligande för arbetsgivaren och arbetstagaren ska fastställa tjänsteställe vid anställningens eller uppdragets början. Akavia delar utredarens bedömning att genom att det förtydligas hur distansarbete ska inverka på tjänsteställets placering blir det enklare för arbets- och uppdragsgivare, anställda och uppdragstagare att förutse de skattemässiga konsekvenserna vid distansarbete, vilket är positivt för möjligheten för arbetstagaren att ta långsiktiga privatekonomiska beslut exempelvis kring boende. Akavia delar utredarens bedömning dessa förändringar kan verka positivt för möjligheten till distansarbete och därmed bidra till att stärka kompetensförsörjningen, en förbättrad matchning och en ökad rörlighet på arbetsmarknaden. Akavia tillstyrker förslaget.

Dubbel bosättning (9.4.1)

Utredaren föreslår att avdrag för dubbel bosättning inte längre kommer att vara möjligt att göras för den skattskyldiges föräldrahushåll, vilket i huvudsak påverkar unga vuxna inklusive studenter. Akavia anser att det är en rimlig avvägning att det faktum att unga vuxna att flyttar fram och tillbaka till föräldrahushållet inte ska motivera skattesubventionering. Samtidigt vill Akavia påpeka att utifrån ett helhetsperspektiv är det viktigt att studenter har goda ekonomiska förutsättningar och ekonomisk trygghet för att främja högre utbildning, oavsett socioekonomisk bakgrund. Goda ekonomiska förutsättningar för studier bidrar till att utbildning lönar sig och att öka attraktiviteten högre utbildning, vilket främjar produktivitet och tillväxt. Sammanfattningsvis tillstyrker Akavia utredarens förslag.

Patrik Nilsson
Chef politik och profession

Charlotte Tarschys
Chefsekonom